

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
İŞBAŞI UYGULAMALI EĞİTİM ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Dayanak

Bu rehber, Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi bünyesindeki Turizm İşletmeciliği ile Gastronomi ve Mutfak Sanatları bölümlerine kayıtlı olan öğrencilerin, müfredatlarında yer alan ve yedinci veya sekizinci yarıyıllarda yapabilecekleri işbaşı uygulamalı eğitimin, “Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yönergesi” doğrultusundaki kurallara uygun olarak yürütülmesi amacıyla ilgili yönergenin, 5 maddesinin 2. ve 3. bendi uyarınca hazırlanmıştır. Bu doğrultuda bu esaslar; Turizm Fakültesi öğrencilerinin işbaşı uygulama eğitiminin amaca uygun olarak gerçekleştirilmesi için “Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yönergesi”ndeki hükümlere ilave olarak izlenecek yöntem, ilke ve kuralları içermektedir. Bu bakımdan, İşbaşı Uygulamalı Eğitime katılmak isteyen öğrencilerin “Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yönergesi” ve bu esaslardaki hükümleri dikkate alarak gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İşbaşı Uygulamalı Eğitimi Katılım, Haklı ve Geçerli Nedenler, Uygulama Esasları (Genel Hususları)

a. İşbaşı Uygulamalı Eğitime Katılım Esasları

- İşbaşı Uygulamalı Eğitimi uygulaması zorunlu olmayıp, isteğe bağlıdır.
- İşbaşı Uygulamalı Eğitim, Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu’nun belirleyeceği kontenjanlar ile sınırlıdır.
- İşbaşı Uygulamalı Eğitime katılacak öğrencilerin yaz stajını tamamlamış olmaları zorunludur.
- İşbaşı Uygulamalı Eğitimini, azami öğrenim süreleri dışında tamamlayan öğrencilerin, İşbaşı Uygulamalı Eğitim süreleri hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmadan söz konusu kişilerin öğrencilik statüleri devam eder.
- Öğrenciler bütün derslerden başarılı olsalar bile İşbaşı Uygulamalı Eğitim yapacakları yarıyıl için kayıt yenilemek zorundadırlar.

b. İşbaşı Uygulamalı Eğitimde Haklı ve Geçerli Nedenler: Haklı ve geçerli nedenlerle ara verilen İşbaşı Uygulamalı Eğitimin geri kalan eksik süresi yer ve zaman tespiti yapılarak, Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu’nun onayı ile daha sonra tamamlattırılır. İşbaşı Uygulamalı Eğitim için haklı ve geçerli nedenler konusundaki kararlar şunlardır:

- İşyerinde grev, işyerinin kapanması, öğrenci dışında gelişen durumlar nedenleri ile İşbaşı Uygulamalı Eğitim için koşulların uygun olmadığı belgelenmesi,

- Mahallin en büyük mülki amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla tabii afet meydana gelmiş olması,
- Öğrencinin birinci dereceden yakınının ağır hastalığı halinde hastaya bakacak başka kimsenin bulunmadığının belgelenmesi,
- Öğrencinin tutukluluk hali veya öğrenci disiplin yönetmeliği maddeleri itibarıyla çıkarma cezası gerektirmeyen suçlardan doğan mahkûmiyet hali,
- Öğrencinin askerlik tecil hakkını kaybetmesi veya tecilin kaldırılması suretiyle askere alınması,
- Öğrencinin üniversitemizi veya ülkemizi temsilen görevlendirilmesi,
- İlgili birim yönetim kurulunun "haklı ve geçerli nedenler" olarak kabul edebileceği diğer durumların ortaya çıkması,

c. İşbaşı Uygulama Eğitim Döneminin Uygulama Esasları: İşbaşı Uygulamalı Eğitim uygulaması yedinci veya sekizinci yarıyıl dersleri yerine geçer ve toplam 30 AKTS üzerinden değerlendirilir. Öğrenciler, İşbaşı Uygulamalı Eğitime başladıktan sonra vazgeçme hakkına sahip değildir. İşbaşı uygulamalı eğitim başladıktan sonra vazgeçen öğrenciler İşbaşı Uygulamalı Eğitiminden tekrar yararlanamaz ve bir sonraki eğitim-öğretim yılı ilgili dönemdeki derslerini almak zorundadır.

d. İşbaşı Uygulama Eğitim Döneminin Alt ve Üst Dönemden Ders Alma Esasları: İşbaşı Uygulamalı Eğitim uygulamasının yapıldığı dönemde alttan dersi olan öğrenciler; 15 AKTS'yi geçmemek ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 9. Madde 4. Fıkırdaki belirtilen hususlara uymak şartı ile alttan ders alabileceklerdir. İşbaşı Uygulamalı Eğitim uygulamasının yapıldığı dönemde üstten ders almak isteyen öğrenciler; Afyon Kocatepe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 9. Madde 5. Fıkırdaki belirtilen hususlara uymak ve İşbaşı Uygulamalı Eğitim programıyla gün ve saatleriyle çakışmaması şartı ile üstten ders alabileceklerdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşbaşı Uygulamalı Eğitim Süresi, Dönemleri, Yeri, Muafiyeti

- a. İşbaşı Uygulamalı Eğitim Süresi:** İşbaşı Uygulamalı Eğitim süresi bir dönemde 14 haftadır. Bu süre her yıl Turizm Fakültesi akademik takviminde yer alan eğitim-öğretim başlangıç tarihi ile başlar ve eğitim-öğretimin bittiği gün biter. Öğrencilerin haftada beş iş günü ve en fazla 8 saat olarak İşbaşı Uygulamalı Eğitim yapması esastır. Öğrencilerin işbaşı uygulamalı eğitim döneminde kullanabileceği toplam devamsızlık hakkı 5 iş günü ile sınırlıdır.
- b. İşbaşı Uygulamalı Eğitim Dönemleri:** Fakülte öğrencileri işbaşı uygulamalı eğitimine, başarı durumuna bakılmaksızın dördüncü sınıfın güz veya bahar döneminde başlayabilirler.
- c. İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yeri:** İşbaşı Uygulamalı Eğitimin hangi tür işyerlerinde yapılacağı, bölüm eğitim programının özelliklerine göre, alt birim birim işbaşı uygulamalı eğitim komisyonları tarafından belirlenir. Bu doğrultuda işbaşı uygulamalı eğitim, öğrencilerin almış oldukları eğitimle kazandıkları bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gerçek iş ortamında uygulayarak güçlendirebilecekleri nitelikte ve programlarıyla ilgili işyerlerinde

yapılacaktır. İşbaşı Uygulama Eğitimi Afyonkarahisar ili sınırlarında yer alan işletmelerle sınırlıdır. Ancak Alt Birim İşbaşı Uygulama Komisyonu'nun uygun göreceği haklı ve geçerli nedenlerden dolayı il dışındaki işletmelerde de uygulamalı eğitime izin verebilecektir. Öğrencilerinin işbaşı uygulamalı eğitim alacakları asgari işletme şartları şu şekildedir:

Turizm İşletmeciliği Bölüm Öğrencileri

- 3 yıldızlı, 4 yıldızlı veya 5 yıldızlı otel işletmeleri,
- 4 yıldızlı (ikinci sınıf) veya 5 yıldızlı (birinci sınıf) tatil köyleri,
- Mavi bayraklı marina-yat işletmeleri,
- A grubu seyahat acentaları,
- Ulusal ve uluslararası kruvaziyer gemileri,
- Ulusal ve uluslararası havayolu şirketleri,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan belgeli yiyecek-içecek işletmeleri,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı birimleri.

Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölüm Öğrencileri

- 4 yıldızlı veya 5 yıldızlı otel işletmelerinin yiyecek içecek bölümleri,
- 4 yıldızlı (ikinci sınıf) veya 5 yıldızlı (birinci sınıf) tatil köylerinin yiyecek içecek bölümleri,
- Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan belgeli yiyecek içecek işletmeleri,
- Ulusal ve uluslararası kruvaziyer gemilerin yiyecek içecek bölümleri.

d. İşbaşı Uygulamalı Eğitim Muafiyeti: Daha önce başka bir yükseköğretim kurumunda öğrenim görmüş, merkezi sınavlarla ya da yatay geçişle fakültenin Turizm İşletmeciliği veya Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'ne yerleşmiş olan öğrencilerin, daha önceki öğrenim dönemlerinde yapmış olduğu dönem içi stajı ya da yaz dönemi stajları İşbaşı Uygulamalı Eğitim yerine kabul edilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşbaşı Uygulamalı Eğitimin Yürütülmesi, Formlar, Denetimi ve Değerlendirilmesi

a. İşbaşı Uygulamalı Eğitimin Yürütülmesi: İşbaşı Uygulamalı Eğitim işlemleri, Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu tarafından ilan edilen koşul ve takvime uygun olarak öğrencinin bu yöndeki talebi ve Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu'nun onayı ile belirlenir ve yürütülür. Turizm Fakültesi öğrencilerinin, işbaşı uygulamalı eğitim ile ilgili başvuru, evrak teslimi ve değerlendirme takvimine ilişkin uyacağı kurallar aşağıdaki gibi olacaktır:

- Öğrencilerin, İşbaşı Uygulamalı Eğitim yapmak için Form-1'i, eğitim ve öğretim başlangıç tarihinden önce duyurulacak tarihe kadar doldurmaları gerekmektedir. Verilen bilgilerin eksik veya hatalı olması durumundan öğrenci sorumludur.
- Öğrencilerin, İşbaşı Uygulamalı Eğitim yapmaya uygun görüldüğü işyeri, eğitim ve öğretim dönemi başlamadan Turizm Fakültesi internet sayfasından duyurulur.
- Haklı ve geçerli nedenler dolayısıyla Afyonkarahisar il sınırları dışında İşbaşı Uygulamalı Eğitim alacak öğrenciler, ilan edilen İşbaşı Uygulamalı Eğitim başvuru takviminde belirtilen tarihlerde, İşbaşı Uygulamalı Eğitimi yapacakları kurumdan alacakları onaylı İşbaşı Uygulamalı Eğitim Kabul Formunu (Form-2), İşbaşı

Uygulamalı Eğitimi sigorta giriş çıkış işlemlerinin yürütüldüğü Fakülte birimine teslim ederek İşbaşı Uygulamalı Eğitimlerine başlayabileceklerdir.

- Öğrencinin hangi dönemde, nasıl ve nerede İşbaşı Uygulamalı Eğitimini yapacağına Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu karar verir.

b. İşbaşı Uygulamalı Eğitim Formları: Öğrencilerin işbaşı uygulamalı eğitimi sürecinde kullanması gereken 6 farklı form bulunmaktadır. Bu formlardan üç tanesi öğrenciler için olup, ikisi işletme sorumluları ve birisi Sorumlu Öğretim Elemanı içindir. Formlar, Turizm Fakültesi web sitesinde ana sayfada yer alan “İşbaşı Eğitim” sekmesinde yer almaktadır. Formlar sırasıyla:

- **Form 1 – İşbaşı Uygulamalı Eğitim Öğrenci Beyan ve Taahhünamesi:** Bu form İşbaşı Uygulamalı Eğitime katılmak isteyen öğrencilerin başvurusu esnasında kullanılmaktadır. Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu tarafından belirlenen tarihler arasında, öğrencilerin Form-1’i eksiksiz olarak doldurulması ve ıslak imzalı aslını Turizm Fakültesi Tahakkuk Birimine şahsen imza karşılığında teslim etmesi gerekmektedir.
- **Form 2 – İşbaşı Uygulamalı Eğitim Kabul Formu:** Bu form Alt Birim İşbaşı Uygulama Komisyonu’nun, uygun göreceği haklı ve geçerli nedenlerden dolayı il dışındaki işletmelerde uygulamalı eğitime izin verilmesi durumunda ilgili öğrencilerin başvurusunda kullanılmaktadır. (Haklı ve geçerli nedenlerden dolayı Afyonkarahisar il sınırları dışında İşbaşı Uygulamalı Eğitim alacak öğrencileri tarafından doldurulacaktır.)
- **Form 3 – İşbaşı Uygulamalı Eğitim Haftalık Faaliyet Raporu:** Bu form İşbaşı Uygulamalı Eğitime katılan öğrenciler tarafından haftalık çalışma raporu düzenlenirken kullanılmaktadır. Öğrencilerin her bir çalışma haftası için Form-3’ten birer adet hazırlaması gerekmektedir. Öğrenciler her hafta Form-3’ü e-posta vasıtasıyla takip eden haftanın ilk üç günü içerisinde Sorumlu Öğretim Elemanına göndermelidir. Ayrıca dönem sonunda, hazırlanan tüm haftalık İşbaşı Uygulamalı Eğitim Raporları (14 adet) İşyeri Uygulama Sorumlusuna imzalatıldıktan sonra dosya halinde toplu olarak Sorumlu Öğretim Elemanına teslim edilecektir.
- **Form 4 – İşbaşı Uygulamalı Eğitimi Ara Sınav (Vize) Değerlendirme Formu:** Bu form işbaşı uygulama eğitiminin verildiği işletmedeki İşyeri Uygulama Sorumlusu tarafından, öğrencilerin ara sınav notunun belirlenmesi için değerlendirme amacıyla kullanılmaktadır. Form-4’ün, İşyeri Uygulama Sorumlusu tarafından ara sınavların (vize) son haftasında imzalandıktan sonra işletmenin kaşesini taşıyan kapalı zarf içinde Sorumlu Öğretim Elemanına ulaştırılması gerekmektedir.
- **Form 5 – İşbaşı Uygulamalı Eğitimi Dönem Sonu (Final) Değerlendirme Formu:** Bu form işbaşı uygulama eğitiminin verildiği işletmedeki İşyeri Uygulama Sorumlusu tarafından, öğrencilerin final sınavı notunun belirlenmesi için değerlendirme amacıyla kullanılmaktadır. Form-5’in, İşyeri Uygulama Sorumlusu tarafından dönem sonu (final) sınavlarının son haftasında imzalanıp işletmenin kaşesini taşıyan kapalı zarf içinde Sorumlu Öğretim Elemanına ulaştırılması gerekmektedir.
- **Form 6 – İşbaşı Uygulamalı Eğitimi İşyeri Denetim Formu:** Bu form Sorumlu Öğretim Elemanı tarafından, İşbaşı Uygulama Eğitimin verildiği işletmenin

değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Form-6'nın Sorumlu Öğretim Elemanı tarafından Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitim Komisyonu'na dönem sonu değerlendirme öncesinde teslim edilmesi gerekmektedir.

- c. **İşbaşı Uygulamalı Eğitimin Denetlenmesi:** Öğrencilerin İşbaşı Uygulamalı Eğitim sürecinde dönem içi denetlenmesi, Sorumlu Öğretim Elemanı tarafından telefon ve fiili işyeri ziyaretleri ile gerçekleştirilecektir.
- d. **İşbaşı Uygulamalı Eğitimin Değerlendirilmesi:** Alt Birim İşbaşı Uygulamalı Eğitimi Komisyonu, İşbaşı Uygulamalı Eğitiminin sona erdiği tarihten itibaren en geç iki hafta içinde toplanarak, İşbaşı Uygulamalı Eğitiminin raporları ölçüsünde not ile değerlendirmesini yapar ve not sistemine girişlerini sağlar. Alt Birim Uygulamalı Eğitim Komisyonu bu amaçla gerek gördüğü durumlarda yazılı ya da sözlü sınav yapabilir.

Öğrencinin İşbaşı Uygulamalı Eğitiminden başarılı sayılabilmesi için en az 60 ortalamaya sahip olması gerekir. Bu not öğrencinin dönem başarı notunu ifade eder. İşbaşı Uygulamalı Eğitim değerlendirme notu; İşbaşı Uygulamalı Eğitim Raporu notunun %60'ı, İşbaşı Uygulamalı Eğitim Değerlendirme Formlarının % 40'ı olacak şekilde ağırlıkları alınarak hesaplanır. İşbaşı Uygulamalı Eğitimde başarısız olan öğrencilere tek ders ve bütünleme hakkı tanınmaz. Dönem sonunda İşbaşı Uygulamalı Eğitiminden başarısız sayılan öğrenciler İşbaşı Uygulamalı Eğitiminden tekrar yararlanamaz ve bir sonraki yılda ilgili yarıyıldaki derslerini almak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İşbaşı Uygulamalı Eğitimin Yürütülmesi ile ilgili Komisyonlar

Afyon Kocatepe Üniversitesi İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yönergesinin 4. Maddesi c ve ç bentleri uyarınca oluşturulması öngörülen alt birim komisyonları, bölüm başkanlıklarının önerisi dekanlığın onayıyla belirlenir. Söz konusu komisyonların süresi üç yıl olup, herhangi bir nedenden dolayı komisyon üyesinin/üyelerinin görevden ayrılması durumunda aynı yöntemle yeni komisyon üyeleri atanır. İlgili komisyonlar, ilan edilmek suretiyle öğrencilere duyurulur.

******* Bu esaslar içerisinde yer almayan konular için veya daha detaylı bilgi almak için lütfen [“Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi İşbaşı Uygulamalı Eğitim Yönergesi”](#)ne başvurunuz.